

จดหมายถึงครูที่ปรึกษา

เจษฎา บุญมาโฮม
คณะครุศาสตร์ ม.ราชภัฏนครปฐม

เรียนคุณครูที่ปรึกษา ม.3/8

ครูครับครูคงแปลกใจที่ได้่านจดหมายฉบับนี้ 10 กว่าปี แล้วครับที่ผมไม่ได้ติดต่อครู ย้อนไปเมื่อราวเมื่อปี 2535 ครูจะจำได้ไหมครับว่า ชั้นม.3/8 มีนักเรียนในห้อง 42 คน เป็นห้องที่ใครๆ ก็บอกว่าแยะ ไม่มีใครอยากสอน อยากมาใส่ใจ เพราะพวกเราเป็นห้องท้ายของเพื่อนๆ ม.3 ทั้งหมดสรรพคุณของพวกเรานั้นหรือ หนีเรียนบ้างหละ ไม่ส่งการบ้านบ้างหละ ไม่เข้าแถวตอนเช้า เป็นห้องที่ขึ้นชื่อเรื่องความขอดแยะ จนไม่มีใครเป็นครูที่ปรึกษา เปิดเทอมแล้ว 1 สัปดาห์พวกเรายังไม่มีการที่ปรึกษาเลย

ผมจำได้ว่าปีนั้นครูสอนวิชาภาษาไทยห้องพวกเราครูก็เลยต้องมาเป็นครูที่ปรึกษา แรกๆ พวกเราก็สังเกตว่าครูก็ไม่เต็มใจที่จะต้องรับผิดชอบพวกผมเท่าไร แต่หลังๆ ทำไม พวกเราถึงได้สนิทกับครูไม่รู้

ครูครับ... ครูจำเด็กผู้ชายที่ชอบมาสาย ตัวสูงๆ ขาวๆ นั่งหน้าได้ไหมครับ ฮ่า ฮ่า ฮ่า... นั่นไม่ใช่ผมครับ นั่นมันไอ้ธีรวุฒิ หัวหน้าห้องที่ครูเรียกนายจิตใจครับ ผมนายปัญญา นั่งหลังคู่ขวัญฉัน ชอบหลับเป็นประจำโดยเฉพาะวิชาของครูที่อ่านทำนองเสนาะ ครูครับผมอยากบอกครูว่า.. ตอนนี้ผมเป็นครูภาษาไทยเหมือนครูเลยครับ ที่เหมือนอีกอย่างก็คือ...ผมเป็นครูที่ปรึกษาชั้นม.3/8 เหมือนครูเลย

เมื่อวานนี้โรงเรียนของผมจัดงานวันไหว้ครู นักเรียนชั้นม.6 ที่จบการศึกษาไปแล้ว และผมก็เคยเป็นครูที่ปรึกษาชั้นม.3/8 นำดอกไม้มาไหว้ผม เหตุการณ์นี้คงไม่ใช่เรื่องแปลกเพราะมันเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นประจำทุกปี แต่เด็กกลุ่มนี้ถามผมว่า ...ชีวิตเขาประสบความสำเร็จได้เพราะใคร ?

นั่นแน่ ! ครูคงคิดว่าผมจะตอบเด็กๆ ว่า เป็นเพราะตัวผมใช่ไหม จริงๆ ผมก็อยากจะตอบอย่างนั้นเหมือนกันแต่อายุเด็กครับ ผมก็ตอบว่า “ ก็เพราะตัวเธอไง” เด็กๆ บอกว่า “จริง” แต่จริงที่สุดก็คือ “พวกเรามีครูที่ปรึกษาอย่างครู”

พวกเขาอ่อนความทรงจำของผม ภาพเก่าๆ ตอนที่ผมเป็นครูที่ปรึกษาพวกเขา ผมทำอย่างไรกับเด็กเหล่านั้นบ้าง? แรกๆ ผมไม่ชอบพวกเขาเลย เพื่อนๆ ครูทุกคนในโรงเรียน โดยเฉพาะครูรุ่นพี่มักต่อว่าผมเกี่ยวกับพฤติกรรมพวกเขาเสมอ “นี่เด็กห้องนี้มันแยะจริงๆ เลย ดูแลกันบ้างหรือเปล่า” “เป็นที่ปรึกษาพวกแสบนี่อย่างไร” คำพูดหลายถ้อยคำที่บาดลึกทำลายความรู้สึกที่มีต่อนักเรียนห้องม.3/8 ผมถอดใจกับหน้าที่ครูที่ปรึกษานี้ หลายครั้ง แต่ก็ทำหน้าที่ดูแลพวกเขา จนผ่านพ้นปี บ้างก็เรียนต่อสายอาชีพ บ้างก็เรียนต่อ ม.4 ก็เด็กกลุ่มนี้แหละครับที่มายืนคุย

กับผมตอนนี้ คำถามสำคัญก็คือเด็กกลุ่มนี้ถามผมว่า “ตอนครูเป็นเด็ก ครูที่ปรึกษาของครูเป็นอย่างไร?”

นี่แหละครับที่มาของจดหมายฉบับนี้ ครูครับผมละเลยความอาทรและความรักที่ครูมีต่อพวกผมไปได้อย่างไร พวกเราแถม.3/8 ยังติดต่อกันอยู่เรื่อยๆ พวกเราส่วนใหญ่ทำงานดีๆ กันทั้งนั้น สุพจน์เป็นนายร้อยห้อยกระบี่ พิษณุเป็นวิศวกรมาคเทห์ ชาคริตเป็นทนายความฝึปากกล้า แต่ที่แปลกก็คงจะเป็นผมที่มาเป็นครู กับนายจืดหัวหน้าห้องของครู ที่เรียนวิศวกรเกียรตินิยมอันดับ 2 แต่มาเป็นครูสอนฟิสิกส์ซะงั้น ก็อย่างที่พวกเด็กกลุ่มนี้ถามแหละครับว่าครูเป็นครูที่ปรึกษาพวกผมแบบไหน

ติก ต็อก ตึก หมุนเข็มนาฬิกาข้อนเวลาไป ช่วงนั้นมีเพลงชื่อทอร์นาโดของพามะล่ามั้งครับ ครูตัดผมใหม่เหมือนพามะล่าเลย พวกเราก็แซวครูว่าออกเทปใหม่ ครูก็รับมุขทำท่าทำทางซะเหมือนเซียว เหล่าชาวคณะ.3/8 ก็เลยใช้รหัสลับว่าทอร์นาโดลงเวลาครูดูพวกเรา

ครูครับพวกเรตลึงกับความสามารถของครูหลายอย่าง เช่น ครูจำชื่อพวกเราได้ทุกคน รู้ว่าพวกเราบ้านอยู่แถวไหน ไครสนิทกับใคร ครูรู้ได้ยังไงว่าพวกเราครึ่งห้องไม่ได้แก้ 0 วิชาคณิตศาสตร์เมื่อตอนม.2 เทอม 2 บางครั้งครูก็เป็นนินจาไปนั่งคุยกับพ่อแม่ของพวกเราที่บ้านซะอย่างงั้น ครูเหมือนประชาสัมพันธ์ขยันมีเรื่องเล่า ครูเป็นธนาคารให้เราฝากเงินห้อง ครูเป็นกรรมการไกล่เกลี่ยเมื่อเราทะเลาะกัน ครูเป็นนายหน้าห่อให้พวกเราเมื่อมีเรื่องกับครูคนอื่น ครูล่วงรู้พฤติกรรมของพวกเราเกี่ยวกับการเรียนวิชาต่างๆ โดยเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษ บอกได้ละเอียดเหมือนสอนอยู่ในเหตุการณ์ ครูมีวิธีการแบ่งกลุ่มแบบแปลกๆ ให้เราต้องทำงานกับเพื่อนที่เราไม่ค่อยชอบหน้า บางครั้งพวกเราก็ก่แปลกใจจะครับว่าครูนอนที่โรงเรียนหรืออย่างไร เย็นเรากลับบ้านครูก็ยังนั่งอยู่ในห้องทำงาน เช้าก็เห็นครูมาเข้าแถวกับพวกเรา แล้วก็โสมรุมเรื่องราวต่างๆ ที่ไม่เหมือนครูที่ปรึกษาห้องอื่นที่มีแต่เรื่องมาว่านักเรียน ครูมีวิธีหลอกกว่าเราแบบแปลกๆ แต่ที่สำคัญพวกเราชอบครูมากกว่าครูคนอื่นๆ ก็เพราะครูชอบเรียกพวกเราว่า “ลูก” มันรู้สึกดีอย่างไรก็ไม่รู้

แต่ก็บางครั้งพวกเราได้เห็นความมหัศจรรย์ของครู วันนั้นพวกผมว่าแล้วต้องเกิดเรื่องไม่ดี พวกเรามาเข้าแถวครบกันทุกคน คาบเช้าในช่วงโสมรุม ครูเดินยิ้มๆ เข้ามาในห้อง เปิดกระเป่า แล้วหยิบกรรไกรขึ้นมา ขยับ 2 ครั้ง “หยุด นั่งอยู่กับที่ ห้ามลุก ห้ามหนี ไครหนีครูตาม” พวกเราจะวิ่งก็วิ่งไม่ทันแล้ว เพราะครูทวิศศักดิ์ยื่นปิดประตูหลังไว้ ครูบอกว่า “บอกหลายวันแล้วว่าให้ตัดผมให้ถูกระเบียบทั้งหญิงและชาย” เย็นวันนั้นพวกเราเดินไปไหนก็มีแต่คนยิ้มให้กับทรงผมที่ครูตัดให้

ครูครับผมยังจำคำพูดในวันปัจฉิมได้ ครูบอกว่า “ตลอดชีวิตของการเป็นครูมา เกือบ 20 ปี ไม่มีศิษย์คนไหนที่ดีที่สุด และศิษย์คนไหนที่แย่ที่สุด ชีวิตของลูกยังอีกยาวไกล ลูกต้องเลือกเดินเอง ขอให้มึสติ รู้ว่าเราต้องการอะไร ตัดสินใจให้ดีๆ ไม่ว่าลูกจะตัดสินใจอะไรแล้วก็ต้องยอมรับผลที่มัน ลูกมีพ่อแม่ มีเพื่อนๆ มีครู ลูกไม่ได้อยู่ในโลกนี้เพียงลำพัง ครูคนนี้จะแอบชื่นชมความสำเร็จของลูก

ถ้าลูกมีอะไรให้ครูช่วยได้ก็ขอให้บอก ความเป็นครูเป็นศิษย์จะคงอยู่ตลอดไป ครูรักและปรารถนาดีต่อลูกศิษย์ของครูเสมอ”

แม้ว่าเราจะจบม.3 มาแล้ว ครูก็ยังถามไถ่สารทุกข์สุกดิบของพวกเราเสมอ ผมจำได้ครูยิ้มอย่างดีใจเมื่อพิษณุสอบติตัวสวฯ จุฬา ครูนั่งปลอบขวัญชัชชัชที่เอ็นๆ ไม่คิด ทังๆ ที่ครูไม่ได้เป็นที่ปรึกษาพวกเราตอนม.6 เราเสียอีกที่ไม่เคยถามถึงครูเลย นี่แหละครับครูที่ปรึกษาของผม ครูที่ปรึกษาของครูที่ปรึกษาที่เด็ดๆ ถามถึง

ครูครับ ผมขอเป็นตัวแทนของเพื่อน ม.3/8 ในการระลึกถึงครูที่ปรึกษา แม้พวกผมจะไม่มีพานดอกไม้มาไหว้ แต่ผมก็ระลึกถึงครูนะครับ ผมจะเป็นครูที่ปรึกษาที่ดี ทำหน้าที่ครูอย่างเต็มภาคภูมิให้สมกับความรักและเมตตาที่ครูมีให้ ผมอยากบอกครูว่า “ไม่มีครูในวันนั้นก็ไม่มีผมในวันนี้” ความสำเร็จของเด็กกลุ่มนี้ก็ความเมตตาของครูที่ปรึกษาของผมในวันนั้น” ผมขอบูชาด้วยเพลงไหว้ครู

.....ปาเจรา จริยา โหนติ คุณุตรา นุสา สกา
 เคยพร่ำเคยสอน เมื่อตอนที่ยังโง่เขลา
 ได้เรียนรู้ได้ซัดเกล้า ชีวิตจึงงอกงาม
 ใครพร่ำเพียรสอน ให้รู้คิดเขียนตอบถาม
 ห่วงใยใส่ใจติดตาม แม้นยามที่เราคือดิ่ง
 จากกระดานดำ จากถ้อยคำที่พร่ำพูดบ่น
 โน้มนำให้คนฝึกตน ส่งคนข้ามฝั่งแสนไกล
 ครูยังยืนยงส่งเสริมศิษย์รุ่นต่อไป
 คำสอนสั่งยังเตือนใจ นานเท่าไรไม่เคยลืมเดือน
 เป็นยิ่งกว่าแสงตะเกียงส่องทางสดใส
 งดงามกว่าแสงใดๆ เปรียบไปยิ่งกว่าแสงเดือน
 เปรียบประภาคาร ก็เพียงแค่แสงส่องเดือน
 แสงใดจะงามเสมือน แสงปัญญาที่ครูให้เรา
 อยากกลับมาหา กลับมาพบครูคนเก่า
 พบคนที่เคยสอนเรา พบคนที่เคยเมตตา
 ครูยังคอยรอ ให้เรามาพบเยี่ยมหา
 ก้มลงกราบครูบูชา ถึงเวลาต้องมาไหว้ครู
 ปาเจรา จริยา โหนติ คุณุตรา นุสา สกา

ศิษย์ของครู

นายปัญญา ม.3/8